

Opsamling på drøftelser i fagudvalg for modersmålsundervisning i 2024 og primo 2025

Marts 2025

1. Møder i fagudvalget i 2024 og primo 2025

Fagudvalget, der blev nedsat senere end de øvrige 20 fagudvalg, har holdt et heldagsmøde i 2024 og et virtuelt møde i starten af 2025, hvor de har haft indledende drøftelser om faget og identificeret centrale opmærksomhedspunkter, som fagudvalget vil have fokus på i det videre arbejde med fagplanen.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

2. Kort resume af pointer fra fagudvalgets drøftelser i 2024 og primo 2025

Fagudvalget har drøftet deres udgangspunkt for det kommende arbejde, og at de ønsker at arbejde ud fra en forskningsbaseret viden om flersprogethed som en ressource for den enkelte person, for skolen og for samfundet.

Fagudvalget har drøftet, at de gerne vil samarbejde med andre fagudvalg bl.a. med henblik på at sikre, at elevernes sproglige ressourcer bliver set og anvendt i de flersprogede elevers læring i skolen generelt.

Fagudvalget har desuden drøftet fagets karakter og liv i skolerne, fagets udfordringer, fagets vigtighed, fagets organisering, fagets indhold og styrker samt fagets didaktik.

3. Indledende drøftelser om faget samt fornyelse og slankning

3.1 Formål og indhold

Fagudvalget har drøftet modersmålsundervisningens formål og indhold i forbindelse med en fornyelse og slankning af faget.

Der var enighed om, at modersmålsundervisningen skal understøtte elevernes glæde ved og kompetencer i deres hjemmesprog, og at undervisningen skal styrke elevernes identitetsdannelse, kulturelle forståelse og samfundsmæssige integration.

Der blev foreslået en mere eksplicit anerkendelse af modersmålet som en ressource, blandt andet gennem begrebet "transfer", der handler om hvordan flersprogethed kan understøtte sproglæde, sprogmod og læring i flere kontekster.

Fagudvalget identificerede interkulturel, kommunikativ kompetence som en central dimension, der bør have en tydelig plads i faget.

I fagudvalgets drøftelser blev det understreget, at modersmålsundervisningen bør fremme elevernes aktive sprogbrug og motivation for at udvikle deres modersmål, så de ser det som en ressource, der rækker ud over private og familiære sammenhænge.

Endelig drøftede fagudvalget, at modersmålsundervisning bør tilrettelægges, så den er temabaseret, oplevelsesorienteret og meningsfuld for eleverne. Fagudvalget ønsker i overensstemmelse med moderne sprogpedagogisk forskning, at undervisningen skal være kommunikativ fremfor grammatikfokuseret, så eleverne oplever en praktisk anvendelighed af deres sproglige færdigheder.

3.2 Fornyelse og slankning

Fagudvalget drøftede behovet for at gøre fagplanerne mere tilgængelige for modersmålslærere med forskellige profiler, så de lettere kan forstå og anvende dem.

Fagudvalget ønsker, at en fornyet fagplan inspirerer til, hvad et kommunikativt funktionelt sprogsyn betyder for modersmålsundervisningen, og hvordan det på lettilgængelige måder kan omsættes i praksis. I forhold til fagets kulturdimension ønsker fagudvalget et mere dynamisk kultursyn end det, der fremgår af gældende faghæfte.

4. Problemstillinger og opmærksomhedspunkter

Fagudvalget peger på, at modersmålsundervisning er det eneste fag i folkeskolens fagrække, som ikke er en del af læreruddannelsen eller af formelle efteruddannelser. Det betyder, at modersmålsundervisere kan have forskellige profiler, og at deres ressourcer kan se ud på mange måder. Mange modersmålslærere har fx ikke en dansk læreruddannelse, hvilket kan gøre det vanskeligt at forstå og anvende fagplanens systematik og pædagogiske tilgang.

En anden opmærksomhed er, at faget kan se meget forskellig ud, alt efter hvilke sprog, der undervises i – både fordi sprogene er forskellige, fordi

elevernes niveauer er forskellige, og fordi de lande sprogene tales i er forskellige.

5. Fagudvalgets overvejelser om inddragelse fra 2025

Fagudvalget ønsker at besøge skoler, der tilbyder modersmålsundervisning for at observere og få billeder på den aktuelle undervisning og mulighed for at drøfte faget med elever, undervisere og skoleledere.

Fagudvalget ønsker samarbejde med fremmedsprogsfagene samt dansk som andetsprog bl.a. med henblik på at gå i dialog om, hvordan fagplanerne kan fremme en kommunikativ sprogundervisning og et dynamisk kultursyn. Desuden kan drøftelser med kulturfagene fx samfundsfag og kristendomskundskab være gavnlige, fordi der kan være sammenhæng til kulturdimensionen i faget modersmålsundervisning.

Fagudvalget ønsker at undersøge læreplaner for modersmålsundervisning i de andre nordiske lande og gå i dialog med fagpersoner, der uddanner modersmålslærere i de nordiske lande. Fagudvalget vil desuden undersøge, hvad der findes af forskning og netværk i norden med henblik på at få inspiration og sparring.